

Joan Manuel V. Parisi

Un dels millors termòmetres per mesurar el desenvolupament democràtic d'un poble és la importància i independència que tenen les organitzacions de la societat civil. En aquest sentit, a Catalunya sempre hi han tingut un paper destacat a través de la tasca anònima de ciutadans que donen el millor d'ells mateixos per construir un futur més just. Aquest és el cas de l'historiador Joan Manuel V. Parisi, que, després d'un període de dedicació a la docència, va optar per submergir-se de ple en la gestió del Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i La Bordeta: **"De primer vaig centrarme en la tasca com a mestre,**

però participant activament en el món de l'associacionisme. Per això, quan em van cridar per incorporar-m'hi amb les responsabilitats d'un gerent, no ho vaig dubtar, i vaig assumir el canvi com el pas des del voluntariat cap a la professionalització voluntària. Aquest matís és important, fa que les persones no et considerin un professional al servei de l'entitat, sinó com un membre amb una vinculació especial amb l'organització."

Avui en dia continua actuant com a gerent de l'entitat, que aplega 250 associacions ciutadanes i que congrega més de 45.000 persones. L'elevat nombre de persones i d'entitats la converteix en un organisme complex i únic a Europa: **"El Secretariat va néixer fa 25 anys arran del Congrés de Cultura Catalana. Amb els anys ha evolucionat seguint una política de diversificació de les fonts de finançament i apostant per la independència econòmica en la gestió dels serveis a la comunitat. Per això, gestionem els centres cívics Cotxeres de Sants i Casinet d'Hostafrancs, el Poliesportiu Municipal l'Espanya Industrial, etc., que depenen del Secretariat. A la vegada, ser una federació ens ha ajudat a enfortir i garantir la nostra llibertat; som un lobby, una agrupació d'entitats amb més capacitat de pressió que no pas una associació aïllada."** Seguint la tradició associacionista de les barriades populars de Sants, Hostafrancs i La Bordeta, el Secretariat va ser creat com una eina d'ajuda a la ciutadania, fins i tot ara: **"Aquests tres nuclis històricament obrers són exemples de les zones del país on la indústria ha modificat la nostra idiosincràsia tradicional. Sants té un pes especial en la història del moviment organitzatiu català, durant l'any 1918 es va reorganitzar, durant el Congrés de Sants, la CNT. El 1964 es constituïa la primera Comissió Obrera de Catalunya a la Parròquia de Sant Medir. Com a organització, som un instrument al servei de les associacions integrants i un suport per a la mateixa ciutadania dels diversos barris. Això, però, no vol dir que la nostra acció es restringeixi sols a aquestes àrees, desitgem operar des d'una òptica àmplia i plural, i projectar-nos**

endavant cap a la societat, i en concret cap a la ciutadania barcelonina."

La voluntat de cooperar amb altres organismes i d'aprendre d'altres entitats no governamentals va ser l'impuls inicial per a la celebració d'un congrés d'entitats que es va clausurar el desembre del 2002: **"El seu propòsit és enfortir l'associacionisme mitjançant l'intercanvi d'experiències per tal d'adaptar-nos millor a l'evolució social, política i econòmica que s'està produint al nostre voltant. Només així podem proposar activitats globals que modifiquin de debò les circumstàncies existents."** D'altra banda, a més de servir per incrementar el diàleg entre les associacions, les comissions de treball també permetran contrastar i intercanviar experiències, **"la qual cosa ens serà molt profitosa per tenir la perspectiva i les dimensions reals de l'evolució que ha viscut la societat pel que fa a l'associacionisme."** Aquesta mena d'agrupació social té un pes cabdal en les democràcies modernes, i més encara en la situació política actual de l'Estat espanyol: **"La democràcia és un procés dinàmic. No es tracta només d'elegir cada quatre anys uns representants polítics, sinó de forjar un procés viu on participin els diversos elements components de l'estructura social. Alhora, implica apropar els polítics a la problemàtica diària dels ciutadans, perquè sàpiguen com viuen i quines són les preocupacions reals."** Aquesta és la seva tasca, juntament amb la demanda de millores socials i l'enfortiment del joc democràtic. En aquest sentit, els governants estan sempre supeditats a l'Administració, i això fa que el seu poder de reacció sigui menor que el de les agrupacions de la societat civil, menys jerarquitzades: **"Estic convençut que si es produís un conflicte que exigís una resposta contundent de la població, el volum de convocatòria de les entitats ciutadanes podria sorprendre la mateixa estructura estatal. A més, en el cas concret de l'Estat espanyol, la Transició va ser molt positiva per al nostre moviment, perquè no tan sols va comportar l'arribada d'un sistema de govern més just, sinó que també va motivar tot un conjunt de persones que encara avui continuen treballant per millorar la nostra societat des de les institucions més vinculades al nostre dia a dia."**

A començaments de la dècada de 1970 i, especialment, a partir de 1975, es va engagar una important tasca de democratització d'aquestes institucions que va permetre el naixement d'altres col·lectivitats que es proposaven objectius de tipus cívic i social. Va ser llavors quan van néixer o es van enfortir tota una sèrie d'institucions que han tingut un paper destacat en la història contemporània catalana. **"Desgraciadament, però, les entitats necessiten actualment modificacions quant a estructura i funcionament per respondre a les necessitats de la societat catalana i per desvincular-se de les estructures de poder establertes."** El moviment associacionista català es troba en una situació bona, però es pot perfeccionar: **"Quantitativament, el teixit social és immillorable, però ens falta coordinació i organitzar les ganes i l'empenta personals dels ciutadans anònims que s'esforcen per millorar la societat de manera més eficient; ens falta, en definitiva, més treball en xarxa."** Tot i que queden aspectes per esmenar, la importància d'aquest estament és inqüestionable i imparabla: **"L'associacionisme està adquirint cada cop més un paper destacat i, ara, a banda de considerar-lo una part substancial de la societat civil, també és un dels components bàsics del sistema organitzatiu vigent, juntament amb l'Administració i l'empresa privada. Fins ara, la importància de les altres dues havia fet trontollar la nostra, però l'expectativa és guanyar seguretat i que el futur es construeixi sobre l'equilibri dels tres pilars."**